

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

9
2018



Nuoren perheen voimavaroja etsimässä
Palvelut lähelle asiakasta

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Palvelut lähelle asiakasta.....	4
Kurkistus brittiläiseen kuurosokeustyöhön.....	6
Kuurosokeusvoimaa Espanjassa.....	8
Nuoren perheen voimavaroja etsimässä.....	12
Euroopan kuurosokeiden päivä.....	13
Henkilöstöuutisia.....	14
Pronssia keilailussa.....	15
Kuurosokeiden ympäristöön orientoituminen.....	16
Kelan asiakasraateihin haetaan osallistujia.....	19
Ilmoitukset.....	20
Tue toimintaamme.....	28

Kansikuva: Kudontaa Ahjolan opintopiirissä Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Piirien tarkemmat aikataulut löytyvät lehden ilmoituksista. Kuva: Jaakko Evonen.

TUNTOSARVI
44. vuosikerta
ISSN 0358-2280



Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2018:
Esko Jäntti (pj) ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat: Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen
Yhteinen sähköposti: viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisyäänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:kuurosokeat@kuurosokeat.fi. Toimiston aukioloaika ma-pe klo 9.00-15.

Painopaikka
Grano Kuopio

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Kohti vuotta 2021

Strategiatyöryhmässä on tehty suunnitelma siitä, mitä olemme vuonna 2021. Yhdistyksen visiossa määritellään päätavoitteet: ”Vuonna 2021 Suomen Kuurosokeat ry on maamme paras kuurosokeusalan asiantuntija. Yhdistys on vahva vaikuttaja ja palvelujen tuottaja. Muut toimijat tunnistavat ja tuntevat yhdistyksen ja haluavat tehdä moniammatillista yhteistyötä kanssamme.”

Näiden lisäksi tavoitellaan jäsenmäärään suurta kasvua. Ennen kuin voimme aloittaa jäsenhankintakampanjan on mielestäni tehtävä selkeät linjaukset jäseneduista, nyt niitä ei ole. Esimerkiksi kaikki se toiminta, joka tehdään vapaaehtoisvoimin, tulisi olla vain jäsenille. Leirien ja retkien tulisi olla jäsenille halvempia kuin muille. 50-vuotisjuhlavuonna 2021 järjestetään yhdistyksen jäsenille leppoisa ja virkistävät kesäpäivät.

Eduskunnassa on meneillään valtavia lakiuudistuksia ja niitä tulee tulevaisuudessa lisää. Tarvitsemme ehdottomasti oikeuksienväl-

vontatyöhön lakimiesosaamista. Tällä hetkellä tätä työtä tehdään rajallisin voimavaroin.

Järjestön johdolta vaaditaan entistä jämäkämpää otetta vaikuttamistyössä tulevien haasteiden edessä. Kun vielä järjestötoiminnassa saadaan muutamia pieniä rakenteellisia parannuksia ja henkilöstön koulutuksista ja hyvinvoinnista pidetään huolta, on yhdistyksen visio mahdollinen. Yhdessä tekemällä me teemme sen. Kaiken lähtökoh- ta on kuulonäkövammaisen/kuurosokea ihminen ja hänen pärjäämisensä tasavertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Strategiatyöryhmässä on linjattu, että 22.10. vietettävästä Euroopan kuurosokeiden päivästä tehdään jokavuotinen tapahtuma, jossa olemme näkyvästi esillä. Samoin 27.6. Helen Kellerin päivästä tehdään Toimintakeskuksella jäsenistön ja yhteistyökumppaneiden kanssa yhteinen kesäinen tapaamispäivä.

Esko Jäntti

Strategiatyöryhmän puheenjohtaja ♦

Palvelut lähelle asiakasta



Kokkolan Palvelupäivänä kahvipöydän ääressä vaihdettiin kuulumisia ja hoidettiin asioita.

Teksti ja kuvat: Anu-Maria Järvinen

Suomen Kuurosokeat ry:n Palvelupäivänä oikeuksienvälvönnön asiantuntija on tavattavissa omalla toimialueellaan ilmoitettuna ajan-kohtana.

Alueen asiakkaat voivat tulla koontumispaikkaan tapaamaan työntekijää, saamaan ohjausta ja neuvontaa sekä tapaamaan muita

alueen kuulonäkövammaisia kahvikupin äärelle. Asiakkaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Päivän aikana on mahdollisuus saada myös yksilöaika oikeuksienvälvönnön asiantuntijan kanssa.

Palvelupäivän ideana on tuoda palvelut lähelle asiakasta. Oikeuksienvälvönnön asiantuntija tulee sinne missä asiakas asuu. Työntekijän voi yhä pyytää tarvittaessa asiakaskäynnille myös kotiin.

Palvelupäivien järjestämistä on kehitetty aluepalveluissa Pohjanmaan toimialueella vuonna 2018 kolme kertaa. Tapahtuma on järjestetty Seinäjoella, Vaasassa ja Kokkolassa. Seinäjoella palvelupäivä oli Seinäjoen Järjestötalolla, Vaasassa ELY-keskuksessa ja Kokkolassa Yhteisöklubi SILTA:n tiloissa. Lisäksi palvelupäivä pidettiin Lappeenrannan toimialueella Suomen Kuurosokeat ry:n oman aluetoimiston tiloissa.

Tapahtumat on järjestetty yhteistyössä alueen muiden vammaisjärjestöjen kanssa. Tarkoituksena on kokoontua yhdessä palvelemaan ja tapaamaan alueen asiakkaita. Tarjolla on myös yhdistysten esitteitä ja tietoa tulevista tapahtumista. Tilaisuudet ovat olleet onnistuneita, ja niistä on syntynyt paljon muutakin yhteistyötä.

Yhteistyökumppanit näillä päivillä ovat olleet Kuurojen Liiton aluetyöntekijä **Sirpa Kallio** ja Kuurojen Palvelusäätiön valtakunnallisen Poveri-hankkeen työvalmentaja **Merja Heikkinen**.

Palvelupäivistä on lähetetty asiakkaille tietoa sähköpostitse, kirjeitse ja jakamalla mainoksia. Lisäksi on tiedotettu Facebookissa luomalla palvelupäivälle tapahtuma ja kutsumalla asiakkaita sitä kautta mukaan.

Asiakaspalautteen perusteella Palvelupäiville suunnitellaan jatkoa. Niistä lisää tietoa myöhemmin. ♦



Merja Heikkinen (vasemmalla), Anu-Maria Järvinen ja Sirpa Kallio.



Tapahtumassa on ollut ilmainen kahvitarjoilu.

Kurkistus brittiläiseen kuurosokeustyöhön

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella oli kansainvälistä tunnelmaa, kun sosiaalityöntekijä **Emma Peasgood** Britanniasta kävi siellä kesäkuussa. Hän tutustui aistipuutarhaan, uuteen VTS Ristontaloon ja työtila Lintuauraan. Hän kertoi myös joistakin eroista Britannian ja Suomen välillä kuurosokeiden kuntoutuksessa.

Emma on toiminut sosiaaliohjaajana kahdeksan vuoden ajan ja on tehnyt jatko-opintojensa lopputyön sosiaalityöstä.

– Ensin työskentelin yleisenä sosiaaliohjaajana vuoden ja sen jälkeen siirryin Sensory-tiimiin aistivammaisten pariin.

Sensory-ryhmä toimii Kentin kunnan neuvoston alaisuudessa. Emman asiakkaita ovat kuurot, kuulonäkövammaiset ja näkövammaiset henkilöt syntymästään 18 ikävuoteen asti. Hän auttaa ihmisiä siirtymään aikuisten puolelle aistivammaisten palvelukentässä.

Kuurosokeille on olemassa oma Sense-niminen organisaatio Britanniassa. Se tuottaa palveluita niin lapsille kuin aikuisillekin. Apua on mahdollista saada esimerkiksi itseluottamuksen rakentamiseen ja kommunikaation harjoitteluun. Tarvittaessa aluetyöntekijät vierailevat kotikäynneillä kuurosokeiden luona, vaikkakin alueellisia eroja on.

– Kentissä on sosiaalityön tiimi, jossa työntekijöillä ja viranomaisilla on pätevyyttä ja kokemusta kuurosokeiden kanssa toimimisesta.

Kohderyhmänä ovat lapset ja aikuiset ja heille voidaan antaa erityisarviointia. Kent on Britanniassa ainut kunta, jossa tilanne on näin.

Emma nautti vierailustaan Suomessa, mm. luonnosta ja Fazerin suklaapatukoista. Hänestä teknologia on Suomessa hyvin pitkälle kehittynyttä. Joitakin erojakin on.

– Koulutusjärjestelmämme on Britanniassa erilainen, joten siksi kuulonäkövammaiset lapset ovat usein samoissa kouluissa kuin muutkin vammaisryhmät.

Suomen vierailusta jäi mieleen myös Kuurosokeiden Toimintakeskus.

– Tietääkseni Tampereen tyyppistä kuurosokeiden keskusta, jossa on suuri yhteisö, ei ole Britanniassa, Emma toteaa lopuksi. ♦



Emma Peasgood Britanniasta tutustumassa Kuurosokeiden Toimintakeskukseen.

Kuurosokeusvoimaa Espanjassa

Teksti: Tuula Hartikainen

Kuvat: Tuula Hartikaisen kuva-arkisto

Euroopan Kuurosokeiden Liiton ja Kuurosokeiden Maailmanliiton yleiskokoukset sekä 11. Helen Keller -konferenssi pidettiin Espanjan Benidormissa 19.–27.6.2018. Mukana oli minun lisäksi viisi suomalaista kuurosokeaa. Tapah-tumiin osallistui noin 150 kuurosokeaa tulkkeineen/oppaineen 51 eri maasta. Benidorm on Espanjassa itäisessä osassa. Lensimme Alicanteen, josta on noin 40 kilometriä Benidormiin.

Sää oli lämmintä, kuten Suomessa kesällä on ollut kolme viimeisintä kuukautta. Hotellin pihalla oli kolme allasta. Meri oli muutaman sadan metrin päässä. Siellä oli mahdollisuus vilvoitella ohjelmien välissä tai päivän päätteeksi.

Kokous- ja konferenssitila oli erillisessä rakennuksessa hotellin vieressä. Luentoja seurattiin myös hotellin alakerran lukuisissa tiloissa. Ilmastointi onneksi toimi, mutta nettiyhteydet olivat ailahtelevia, eli harmillisen huonot. Välillä ne eivät toimineet lainkaan.

Euroopan Kuurosokeiden Liiton yleiskokous

Kokouksen veti liiton puheenjohtaja **Sanja Tarzay** Kroatiaasta. Pykälää oli esityslistalla 16. Liiton painopistealueina ovat mm. johtamisen tehostaminen, hallituksen jäsenten työpanoksen aktivoiminen, nuorten rohkaiseminen, naisten voimaantumisen ja uusien jäsenmaiden tukeminen. Näkyvyyteen panostetaan järjestämällä Euroopan kuurosokeiden päivä 22.10.

Tänä vuonna on teemana kuurosokeuden tunnistaminen omana vammaanaan. Lisäksi kuurosokeusasioissa jatketaan lobbausta ja tiivistetään yhteistyötä eri aistivammaisjärjestöjen kanssa.

Kokouksessa hyväksyttiin Ranska äänivaltaiseksi jäseneksi, ja kaksi hollantilaista yhdistystä liitännäisjäseneksi (ei äänioikeutta) vuoden määräajalla. **Sanna Paasonen** jatkaa naistoimikunnan vetäjänä. Lisäksi hyväksyttiin sääntöihin muutos, että asia- ja henkilövaaleissa pitää olla yli 50% ääniä takana, jotta se tulee hyväksytyksi. Hallitus sai valtuudet etsiä toimistoa



Helen Kellerin konferenssi.

Brysselistä ja päättää ensi vuoden yleiskokouksen kokouspaikasta ja ajankohdasta.

Jensen jatkaa Maailmanliiton johdossa

Maailmanliiton yleiskokouksen veti **Gary Daly** Australiasta. Esityslistalla oli 26 pykälää. Sääntöihin hyväksyttiin muutos, että jatkossa hallitukseen kuuluu viisi jäsentä, eli puolet vähemmän kuin aiemmin, ja valittavista jäsenistä pitää olla vähintään kaksi eteläiseltä pallonpuoliskolta. Sääntöihin määriteltiin, että liiton yleiskokous pidetään neljän vuoden välein, mutta viimeistään kuuden vuoden sisällä. Lisäksi hallitus sai valtuudet valita pääsihteerin ja rahastonhoitajan.

Henkilövaaleissa riittikin äänestyskierroksia toisensa perään, kun piti käydä pudotuspeli, jotta valitulla henkilöllä oli takanaan yli puolet äänistä. Lisäksi jokaisen tauon jälkeen laskettiin virallisten edustajien lukumäärä, jotta saadaan oikea luku määrittelemään vaaleissa vaadittavaa yli 50 prosentin osuutta. Jotkut edustajat eivät jaksaneet pitää niin usein ja kauan kättään ylhäällä. Niinpä he olivat laittaneet äänestyslippunsa kepin päähän.

Liiton hallituksen puheenjohtajaksi valittiin **Geir Jensen** Norjasta ilman vastaehdokasta. Muut hallituksen jäsenet ovat Ruotsista, Australiasta, Afrikasta ja Ecuadorista. Viisi maanosien edustajaa valittiin, ja

he voivat osallistua hallituksen kokouksiin, kunhan hoitavat kaikki kullunsa. Euroopan edustajana jatkaa **Riku Virtanen**.

Eri maiden kuurosokeiden järjestöjen tukeminen, oikeuksien toteutumisen seuraaminen ja vaikuttamistyö päättäjiin jatkuu. Talous on haasteellinen vapaaehtoistyön pohjalta toimivalle liitolle. Näinhän on tilanne Euroopan tasollakin.

Ruotsilta tuli kaksi aloitetta. Niistä toinen liittyi kuurosokeusmääritelmään, jonka kokous hyväksyi. Valkoiseen keppiin liittyvä aloite jäi hallituksen jatkotyöstettäväksi, sillä yhdessä puheenvuorossa tuotiin esille näkemys, että onko turvallista viestittää ympäristölle, että kepin käyttäjä on kuurosokea. Aloitteen mukaan valkoiseen keppiin tulisi kolmeen kohtaan punaiset viivat merkiksi, että kepin käyttäjä on kuurosokea. Seuraava yleiskokous on Aasian alueella. Esillä olivat Intia ja Thaimaa. Hallitus sai valtuudet päättää paikasta ja ajasta.

Tunnelmia konferenssista ja kansainvälisestä kuurosokeuspäivästä

Konferenssin aiheet olivat monipuoliset ja luennoitsijoina toimivat kuurosokeat osaavat asiantuntijat, joita oli ilo kuunnella. Aiheista mainittakoon mm. kuurosokeusasioista tiedottaminen, vaikuttamistyö oi-

keuksiin, elämänlaatu ja väkivalta, josta luennoi Sanna Paasonen.

Hyvin aktiivisesta kuulijajoukosta tuli keskustelua niin paljon, että moni puheenvuoro jäi kuulematta. Mielestäni aikaa pitäisi olla riittävästi, jotta mahdollisimman moni saisi tuoda julki kommenttinsa tai kysymyksensä. Varsinkin Latinalaisen Amerikan edustajat olivat aktiivisia puhujia. Huumoriakin oli mukana. Mieleeni jäi, kun eräs japanilainen tohtorimies sanoi jättäneensä opaskoiransa kotiin viidakkoon, kun se ei osaa englantia. Lisäksi hän aloitti puheensa Tarzan-huudolla! Se oli sykähdyttävä aloitus puheeseen.

Tauolla kolumbialainen mies kertoi, että heillä tehdään kuurosokeustiedottamista viiden hengen teatteriryhmällä. Luentojen välillä pari kertaa laulettiin **Helen Kellerille** laulu päivän juontajan toimiessa esilaulajana. Sanoista jäi mieleeni: ”Me kiitämme ja kunnioitamme sinua Helen Keller. Olit meille tiennäyttäjä”. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta hänen kuolemastaan.

Amerikkalaisen Helen Kellerin syntymäpäivänä vietetään kansainvälistä kuurosokeuspäivää. Se oli konferenssin jälkeisenä päivänä, johon päättyi Espanjan tapahtumaviikko. Se oli hyvin juhlava päivä, joka järjestettiin Benidormin kaupungintalolla.

Meidät kuljetettiin hotellista poliisisaattueessa juhlapaikkaan ja takaisin monien ohjeiden saattamina. Tunnelmaa loivat koristeltu esiintymislava ja arvovaltaiset puhujat. Puhujien joukossa olivat Espanjan puheenjohtaja, kaupunginjohtaja ja päivän tähtivieras, kuningatar **Leptizia**. Espanjan kuurosokeat esittivät manifestin kuurosokeiden oikeuksien puolesta monilla eri kommunikaatitavoilla. Tiivistetysti sanoma oli se, että kuurosokeilla on oikeus olla tasavertainen yhteiskunnan jäsen ja saada tarvitsemiaan palveluja. Kuningatar tapasi Kuurosokeiden Maailmanliiton hallituksen reilun tunnin ajan ja kätteli viralliset kokousedustajat.

Päivä jatkui yhdessäololla nauttien paellaa, joka oli valmistettu noin kolme metriä halkaisijaltaan oleval-

la paellapannulla. Siinä oli kahvat kahdeksalle henkilölle. Ruokaa sekoitettiin lapion tapaisella välineellä. Lounaskeskustelussa kerroin australialaiselle kuurosokealle naiselle Tampereen Toimintakeskuksen kuurosokeuspäivän ohjelmasta, aistipuutarhasta ja aistipolusta, josta hän kiinnostui kovasti.

Minulle jäi vaikutelma, että tiedonjakoon ja kokemusten vaihtoon oli suuri tarve. Koin konferenssin vahvana me-hengen kohottajana. Sieltä sai myös yhteisöllisyyden kokemuksen ja vertaistukea omaan arkeen.

Monet osallistujat muistavat tämän kuurosokeuspäivän lämmöllä, muutenkin kuin sään puolesta. Se oli niin ainutlaatuinen kokemus isossa joukossa. ♦



Konferenssi tarjosi tietoa ja yhteisöllisyyden kokemuksen.

Nuoren perheen voimavaroja etsimässä

Teksti: Sanna Nuutinen

Kuva: Riitta Lahtinen

– Jännitystä elämään!, hihkaisee 4-vuotias tyttäreni Tikkurilan juna-asemalla.

Olemme matkalla perhekurssille Pajulahteen. Asemalta mukaan lähtee viittomakielen tulkki oppaaksi ja kommunikaation tueksi. Näkövamma ja vilkas lapsi yhdistelmänä tuottaa sen isomman haasteen liikuttaessa vieraassa ympäristössä,



Sanna Nuutinen tyttärensä kanssa perhekurssilla.

vaikka kahden implantin, eli sisäkorvaistutteen, avulla kuulen hyvin.

Kuulonäkövammaisena äitinä huomaan usein, että yksin lapsen kanssa matkustaessa tavaroiden käsittely ja lapsen liikkeiden seuraaminen samaan aikaan vievät paljon voimia. Olisi tärkeä, että lapsi oppisi kulkemaan vierellä ja antaisi minulle kosketusviesteillä tiedon omasta sijainnistaan. Minun mielestäni kosketusviestit auttaisivat koko perheen vuorovaikutusta. Ne toimivat kaikkialla: luonnossa, kotiaskareissa tai kaupassa.

Pajulahdessa meitä odottivat vetäjät ja rento ohjelma. Tutustumisen, ruokailujen ja vapaa-ajan lisäksi oli asiantuntijaluentoja. Ne käsittelivät kommunikaatiota, vuorovaikutusta muutostilanteissa ja jatkosuunnitelmia.

Myös lapsille oli omaa ohjelmaa, jolla saatiin purettua leikki-ikäisten ylimääräistä energiaa. Meitä vanhempia oli mukana seitsemän ja lapsia viisi. Muutama peruutuskin oli tullut.

Kesäkuun perhekurssin teemana oli nuoren perheen voimavarat. Niitä tarvitaan välillä tuplasti, varsinkin jos toisella tai molemmilla vanhemmilla on omat yksilölliset kuormituksensa elämässä. Näitä henkisiä ja fyysisiä tekijöitä voivat olla mm. työttömyys, taloustilanne, terveysongelmat, kiire tai muut haasteet kotona, koulussa tai työssä.

Viikon aikana käytiin vilkkaita keskusteluja puhuen, viittoen ja välillä lasten pulisevalla menetelmällä. Oli hienoa, että lapsi oli kiinnostunut erilaisista kommunikointitavoista, ja hän oli sosiaalinen. Vuorovaikutus, sosiaalisuus ja kommunikointi ovat iso osa vertaistukea.

Vapaa-ajalla oli mukava touhuta ja vaihtaa kuulumisia toisten van-

hempien kanssa. Olemme kaikki kokeneet ruuhkavuosien haasteet, kuten yösyötöt, kasvukivut ja kiu-kuttelut. Vaihdoimme ideoita myös siitä, kuinka lasten kanssa pärjää leikkipuistossa. Hyviä apukeinoja ovat esimerkiksi huomioliivit, ot-salamppu, led-valoavaimenperät, vaatteiden kirkkaat värit ja heijastimet tai jopa kenkien vilkkuvalot.

Vamma tai muu rajoite tuo itses-sään haastetta, ja epäonnistumi-nen saattaa luoda henkistä lisä-painetta. Ohjauksella ja hyvällä harjoittelulla asiat sujuvat kuitenkin omalla painollaan. Perheen hyvinvointi kasvaa yhdessä opetellen ja kommunikoiden. ♦

Euroopan kuurosokeiden päivä

Euroopan kuurosokeiden päivää juhli-taan maanantaina 22.10.2018. Tapahtuma järjestetään Euroopas-sa ensimmäistä kertaa. Euroopan tasolla päätöksen juhlimisesta on tehnyt Euroopan Kuurosokeiden Liitto (EBdU) ja Suomessa Suomen Kuurosokeat ry:n hallitus.

Yhdistys järjestää 22.10. ohjelmaa Tampereen Toimintakeskuksella

sekä aluetoimistoissa, Helsingissä ja Kuopiossa sekä mahdollisesti Oulussa ja Jyväskylässä. Myös kerhot on kutsuttu mukaan päivän juhlin-taan.

Ohjelma tarkentuu vielä. Ajankoh-taiset tiedot löytyvät järjestön verk-kosivuilta, Ylen Teksti-TV:stä, Fa-cebookista ja näkövammaisten keskustelualueilta. ♦

Henkilöstöuutisia

Suomen Kuurosokeat ry:n henkilöstöön on tullut joitakin muutoksia. Ne koskevat kommunikaatiopalveluita, aluepalveluita, taloushallintoa sekä Toimintapäiviä.

Kommunikaatiopalvelut

Erytisasiantuntija **Emmi Tuomi** jää loppuvuodeksi opintovapaalle.

Kommunikaatiopalveluissa on aloittanut **Sanna Nuutinen**, ja hänellä on työsopimus on tämän vuoden loppuun. Sanna on monille ennestään tuttu 12 vuoden työuran yhdistyksellä tehneenä. Työnimikkeenä on kommunikaatiotyöntekijä. Hänen esimiehenään syksyn ajan toimii kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtinen**.

Sannan tehtäväkuvaan sisältyvät mm. materiaalin etsiminen, tuottaminen ja monipuoliset muut avustavat tehtävät. Päätyönä hän valmistelee infokansiota, jota kuurosokeat voisivat käyttää sairaalassa, palveluasumisessa tai kotona kodinhoitajien kanssa. Kansion sisältö on yksilöllinen, omien tarpeiden mukaan rakennettu. Tavoitteena on kansion avulla tukea kuurosokean

arkielämää, vähentää stressiä, pehdyttää hoitohenkilökuntaa asiakas kohtaamiseen, lisätä tietoisuutta asiakkaan yksilöllisistä tarpeista ja turvata hänen itsemääräämiskyökyensä toteutumisensa.

Sanna tekee tarvittaessa yhteistyötä yhdistyksen aluepalveluiden ja viriketoiminnan kanssa. Näistä esimerkkeinä tulkkauspalvelun yksilöllinen ohjaus, kuurosokeuspäivä, kurssityön avustavat tehtävät sekä kommunikaatio- ja taktiilipiiri.

Sannalla on Usherin oireyhtymä. Hän on toiminnallisesti näkövammaisen, kuuroutunut ja kommunikoi sisäkorvaistutteiden avulla puheella, viittomakielellä ja valaistuksen mukaan myös taktiilisti.

Sannan yhteystiedot: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi. Työnumero on käytössä 1.10. alkaen 040 0514922.

Aluepalvelut

Anne Ylitalo työskentelee 1.9.–31.12.2018 välisen ajan osaikaisena 2–3 päivää viikossa. Toiminta-alueeseen kuuluvat Poh-

jois-Pohjanmaa ja Länsi-Pohja.

Anne sijaisena toimii **Liisa Hyyryläinen** Torniota käsin. Toiminta-alueena on Lappi. Liisa työskentelee 1,5 päivää viikossa. Liisa on koulutukseltaan viittomakielen ohjaaja.

Molempiin työntekijöihin saa yhteyttä sähköpostilla ja puhelimitse. Liisan yhteystiedot: liisa.hyyrylainen@kuurosokeat.fi ja puhelin 040 718 0086. Anne Ylitalon yhteystiedot: anne.ylitalo@kuurosokeat.fi ja puhelin 0400 581 658. Kiireellisissä asioissa voit ottaa yhteyttä aluepäällikkö **Taru Kaajaan**. Yhteystiedot: taru.kaaja@kuurosokeat.fi ja puhelin 040 183 1618.

Toimintapäivät

Toimintapäivien ohjaaja **Heidi Mansikkala** on palannut hoitovapaalta ja aloittanut työt. Hän on koulutukseltaan keramiikka-alan muotoilija sekä ohjaustoiminnan artesaani. Heidi ottaa mielellään vastaan ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Heidin yhteystiedot: heidi.mansikkala@kuurosokeat.fi ja puhelin 040-5884238.

Taloushallinto

Yhdistyksen pääkirjanpitäjänä on aloittanut **Maija Syväjärvi** 21.5. Hän vastaa mm. kuukausittaisesta kirjanpidosta ja raportoinnista sekä osallistuu budjetin laadintaan. ♦



Pronssia keilailussa

Kuva: Jaakko Evonen

Sari Isaksson saavutti näkövammaisten keilailun avoimissa EM-kisoissa parikilpailun pronssia Tšekissä. Hän kilpailee Suomessa myös mm. Kuurosokeat keilailijoiden (KSK) riveissä. ♦

Kuurosokeiden ympäristöön orientoituminen



Ristontalo pihapiiristä kuvattuna.

Teksti: Merja Kovanen

Kuva: Merja Kovanen

Opinnäytetyömme ”*Kuurosokean henkilön ympäristöön orientoitumisen tukeminen kuvailun keinoin uudessa asuin- ja toimintaympäristössä*” valmistui syyskuun alussa. Työ lähestyy aihettaan samanaikaisesti sekä erityisestä että yleisestä näkökulmasta. Sen päätuotos on

Tampereen Hervannassa sijaitsevaa kuurosokeiden ja kuurojen asumisyksikköä, VTS Ristontaloa, varten koottu paikallinen kuurosokean henkilön ja asumispalveluhenkilöstön yhteistyöhön perustuva toimintamalli tukimateriaaleineen. Lisäksi työ sisältää kaikille aiheesta kiinnostuneille soveltuvaa tietoa orientoitumisprosesseista, tunteista ja orientoitumista tukevasta kuvailusta. Kyseessä on Suomen

Kuurosokeat ry:n kuntoutumis- ja asumispalveluille tehty kehittämissuunnitelman painotteinen toiminnallinen opinnäytetyö.

Keskiössä taktiilisti toimiva viittomakielinen kuurosokea

Valitsimme opinnäytetyömme asiakaskohderyhmäksi taktiilisti toimivat viittomakieliset kuurosokeat, koska sekä työkokemuksemme että Kuurosokeiden Toimintakeskuksen asukkaiden ja työntekijöiden kanssa käymiemme keskustelujen perusteella näytti siltä, että tämä ryhmä tarvitsee muita enemmän konkreettista tukea ja keinoja ympäristöön orientoitumiseensa. Valintaa helpotti se, että ryhmään kuuluvia henkilöitä asui Toimintakeskuksessa jo valmiiksi. Lisäksi tiesimme muutaman taktiilisti toimivan viittomakielisen suunnittelevan alueelle muuttamista. Valintaan vaikutti myös se, että työmme tilaajan asumispalveluhenkilöstö piti tätä ryhmää itselleen haasteellisimpana ja halusi työmme kautta parantaa valmiuksiaan sen orientaation tukemiseen.

Valitsimme kohderyhmän luottaen siihen, että saamme työmme toiminnalliseen osuuteen riittävästi sitä edustavia kokemusasiantuntijoita. Kuudella taktiilisti toimivalla viittomakielisellä kokemusasiantuntijallamme oli työn edetessä

merkittävä rooli sekä tavoitteenamme olleen paikallisen toimintamallin rakentamisessa että tekemiemme ratkaisujen asiakaslähtöisyyden varmistamisessa. Heistä oli apua myös orientoitumiseen liittyvien prosessien tunnistamisessa.

Orientoitumiseen liittyvät prosessit

Tunnistimme työhöme liittyvän toimintamallin yhteydessä kolme orientoitumiseen keskeisesti liittyvää prosessia. Ensimmäinen, orientoitumisen kokonaisprosessi, korostaa orientoitumisen ja siihen tarvittavan tuen suunnitelmallisuutta. Orientoitumisen on oltava tavoitteellista ja siinä tulee huomioida kuurosokean henkilön tilanne, tarpeet ja valmiudet ympäristötiedon vastaanottamiseen ja käsittelyyn. Laajoihin ja monimutkaisiin kohteisiin orientoituminen kestää tavoitteellisestikin toteutettuna viikoista kuukausiin.

Toinen, orientaation tukemisen prosessi, kuvaa yksittäisiä orientoitumistapaamisia vaihe vaiheelta. Tämän prosessin keskeinen sanoma on se, etteivät pelkkä kielellinen kuvailu ja sitä tukevien sosiaalishaptisten menetelmien käyttö riitä kohteen kokonaisvaltaiseen hahmottamiseen. Lisäksi tarvitaan tilanteeseen ja aiheeseen orientoitumista, toiminnallista kuvailua, tiloissa liikkumista, kohteiden

haptista tutkimista, kertausta sekä erilaisten toimintojen ja reittien harjoittelua aidossa ympäristössä. Orientaation tukeminen vaatii kuurosokean henkilön kanssa toimivalta hyvää viittomakielen taitoa, opastustaitoja ja taktiilien kuvailumenetelmien ja liikkumisen ohjauksen alkeistaitojen hallintaa. Lisäksi hänen tulisi kyetä tarkastelemaan tilannetta ja ympäristöä kuurosokean ”silmin”, taktiiliuden näkökulmasta. Orientoitumisessa voidaan hyödyntää sekä viittomakieliselle että näkövammaisten kulttuurille ominaisia toimintatapoja.

Kolmas prosessi, kuvailuprosessi, on toisen prosessin osaprosessi. Kielellisen kuvailun vaiheessa orientoitumista tukeva henkilö kertoo kuurosokealle asiakkaalle ympäristöstä viittomakielen tilankäyttöä ja rakenneratkaisuja hyödyntäen. Kielellinen kuvailu toimii muun orientoitumisen pohjana. Sen tukena voidaan käyttää erilaisia taktiileja tukimateriaaleja, kuten kohokarttoja. Kuvailu voi olla yksisuuntaista tai vuorovaikutteista.

Tukea tarvitaan laajemminkin

Kuurosokeiden henkilöiden orientoitumista omaan asuin- ja toimintaympäristönsä ei ole Suomessa aiemmin tarkasteltu, pohdittu ja kuvattu siinä laajuudessa kuin tässä opinnäytetyössä tehtiin. Työn näkökulma on siis uusi ja toivomme

sen johtavan laajempaan keskusteluun tästä kuurosokeille tärkeästä asiasta, kokonaisvaltaisesta ja kattavasta ympäristöorientaatiosta ja keinoista sen saavuttamiseen. Asuinympäristön muutos on tapahtuma, joka kohtaa lähes kaikkia kuurosokeita jossain elämänvaiheessa. Siksi orientoitumiseen tarvittavaa laaja-alaista tukea tulisi olla saatavilla muuallakin kuin asumispalveluyksiköissä. Tälle palvelulle tulisi myös saada siitä aiheutuvista kustannuksista vastaava taho.

Vaikka olemme kaikki kokeneita viittomakielen tulkkeja, ja tämän jutun kirjoittajalla on myös muuten paljon kokemusta kuurosokeustyöstä, opimme hieman yli kaksi vuotta kestäneen opinnäytetyöprosessin aikana paljon uusia asioita kuurosokeudesta ja työmme aihepiiristä. Lämmin kiitos kaikesta opista ja ohjeistamisesta kuudelle kokemusasiantuntijallemme, Kuurosokeiden Toimintakeskuksen työntekijöille, työelämäohjaajallemme, kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtiselle** ja Diakin lehtorille **Kati Huhtiselle**. Toivottavasti pystymme työmme kautta jakamaan eteenpäin edes osan siitä kaikesta hyvästä, mitä olemme teiltä saaneet.

Linkki opinnäytetyöhön Theseustietokannassa. ♦

Kelan asiakasraateihin haetaan osallistujia

Asiakasraadit järjestetään Helsingissä 23.10. ja Tampereella 6.11.2018. Halukkaat voivat nyt ilmoittautua mukaan raateihin.

Molempiin raateihin voi osallistua enintään 10 asiakasta. Sopivan kokoisessa raadissa kaikilla osallistujilla on mahdollisuus saada äänensä kuuluviin.

Raateihin toivotaan osallistujia eri asiakasryhmistä. Jos halukkaita ilmoittautuu enemmän kuin raateihin mahtuu, Kela valitsee osallistujat niin, että raadeissa ovat edustettuna eri asiakasryhmät ja erilaiset tulkkaustarpeet.

Asiakasraadit eivät ole pysyviä. Niitä voidaan kutsua koolle keskustelemaan vuosittain vaihtuvista teemoista. Yksi tämän vuoden teemoista on erinomainen asiakaskokemus. Muita aiheita ovat olleet esimerkiksi toimeentulotuki, työkyky ja kansainväliset tilanteet.

Raadeissa on tarkoitus keskustella tulkkauspalvelusta ja sen toimivuudesta. Lisäksi tarkoitus on pohtia ja

ideoida, miten palvelua voisi kehittää tulevaisuudessa. Molemmissa raadeissa on sama sisältö.

Tilaisuuksien ohjelma, paikka ja kellonaika tarkentuvat lähempänä ajankohtaa. Osallistujien matkukulut korvataan edullisimman matkustustavan mukaan. Muuta korvausta ei makseta.

Raadit pidetään suomeksi ja tulkataan osallistujien tarpeiden mukaan.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen Kelan verkkosivujen kautta. ♦

◆ Muut järjestöt

Harvinaissairauksien kansallinen konferenssi 2018

Pilviä vai paistetta –uudistuvan harvinaissairauksien kansallisen ohjelman sääennuste ma 22.10. klo 9.00–16.30 Säätytalolla, Helsingissä, Snellmaninkatu 9-11.

Tule kuulemaan ja keskustelemaan, miten uudistuva kansallinen harvinaisohjelma vahvistaa yhteistyötä ja osallisuutta. Tilaisuus on kohdennettu erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, potilasjärjestöjen edustajille, harvinaissairaille, terveystieteiden toimittajille ja terveystieteen toimitajille.

Konferenssin järjestävät yhteistyössä STM:n Harvinaiset sairaudet -työryhmä sekä Harvinaiset-verkosto.

Lisätietoja konferenssista sekä ilmoittautumisohjeet saatavissa järjestäjien verkkosivuilta lähiaikoina.

CHARGE -vertaistapaaminen

Tapaaminen järjestetään 26.-28.10. Iiris-talossa, Helsingissä.

Marjaniementie 74. Teemana on muun muassa erityinen sisarus ja perinnöllisyys, josta luennoi perinnöllisyyslääkäri Kristiina Avela HUS:sta. Viikonloppu alkaa perjantaina 26.10. lounaalla ja päättyy sunnuntaina lounaaseen.

Omavastuu aikuisilta 25 euroa ja lapsilta (7–17 vuotta) 10 euroa. Tilaisuuden järjestää Kuuloliitto ry:n Harvinaiset-toiminta. Ilmoittautuminen verkossa Kuuloliiton sivujen kautta 10.10.2018 mennessä.

Lisätietoja: Päivi Vataja, Erityissuunnittelija, puh. 050 5717 884, paivi.vataja@kuuloliitto.fi

Sokeain ystävät ry:n virkistyslomat 2019

Sokeain Ystävät ry on päättänyt myöntää yhteensä 120 näkövammaisten virkistyslomaa vuodelle 2019. Lomaviikot ovat viikot 8, 27, 28 ja 29. Lomaa haetaan nyt uudistetusti suoraan avoimella hakemuksella Sokeain Ystäviltä.

Lisätietoja ja tarkat hakuohjeet www.syry.fi / Majatalo Onnela ja lomat. Hakuaika päättyy 31.10.2018. Haku ei rajoitu vain NKL:n jäseniin, vaan kaikki Suomen näkövammaiset voivat hakea lomaa.

Huom! Suomen Kuurosokeat ry:n asiakkaat voivat tarvittaessa pyy-

tää apua oikeuksienvälönnon
asiantuntijoilta apua lomakkeen
täyttämässä.

Luetus myös Applle

Näkövammaisten Luetus-ohjelma on nyt saatavilla myös Applen mobiililaitteille. Asiasta kertoo NKL verkkosivuillaan. Ohjelman voi ladata Applen AppStore-palvelusta. Asennus edellyttää Luetus-tunnuksia.

Luetus-ohjelman avulla näkövammaisen voi lukea saavutettavassa muodossa useita aikakausilehtiä ja kirjoja. NKL:n mukaan asiakkuuden edellytyksenä on ainakin 50 prosentin näkövammaisuuden haitta-aste.

Lisätietoja saa NKL:stä: 09 3960 4000 ja info@thp.nkl.fi.

◆ Kuurosokeiden kerhot

Keski-Suomen kerho

Keski-Suomen kuulonäkövammaisten kerho kokoontuu ma 1.10. klo 15–18 Scandic Hotelli Laajavuorella. Laajavuorentie 30, Jyväskylä. Hotellin esittely, syyskokouksen tiloihin tutustuminen, induktiosilmukan toimivuuden testausta ja keskustelua henkilökunnan kanssa. Lisäksi ajankohtaisia asioita. Kahvi- / teemaksu 2 e. Ilmoittautumiset Eskolle ke 26.9. mennessä: esko.

jantti@pp2.inet.fi tai 0400 646 436 (myös WhatsApp).

Satakunnan kerho

Kerho kokoontuu ke 10.10. klo 12–15 Satakunnan Näkövammaisten toimintakeskuksessa. Otavankatu 4 C 49, Pori. Keskustellaan kerhon tulevista asioista.

Lisätietoja saa Sainilta: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Oulun ja Lapin alueen kuurosokeat

Tervetuloa yhteiseen tapaamiseen Äkäslompoloon 28.–30.11.2018 (keskiviikko-perjantai). Kukistamme kaamoksen tapaamalla toisemme pitkästä aikaa. Ohjelmassa myös tutustumista osaan järjestämme uusista työntekijöistä sekä ulkoilua, ostoksia Jounin kaupassa, tutustumiskäynti Äkäslompolon kappeliin ja tietysti yhteinen pikkujoulu. Tuo lahja mukanasasi (hinta 2–5 e).

Linja-auto lähtee klo 7.30 Oulun linja-autoasemalta. Mahdollisuus nousta kyytiin esim. Kemistä ja Rovaniemeltä. Majoitus Lomakeskus Seitassa, Tiurajärventie 36 A, Äkäslompolo. Lähtö perjantaina Äkäslompolosta klo 14.

Omavastuu 70 e/henkilö. Tulkeilta matkakulut meno-paluu bussilla.

kyydistä 60 e, joka maksetaan käteisellä bussinkuljettajalle. Hotelli laskuttaa tulkkeja majoituksesta ja ruuasta.

Ilmoittautumiset pe 19.10. mennessä kerhonvetäjälle Leila Rytimaalle: leila.rytimaa@hotmail.com tai tekstiviestit 050 540 2526. Muista tilata tulkki.

Oulun kerho

Ti 30.10 klo 13–16. Aihe: Mikä on paras mahdollinen ruokavalio? Asiantuntija kertomassa. Oulun Kuurojen Yhdistys, Koskitie 19 A.

Ke 28.11–30.11. Äkäslompolon retki.

Ti 11.12 klo 13–16. Yhdessä ulos syömään. Tarkemmat tiedot ilmoitetaan myöhemmin.

Turun kerho

Ke 24.10. klo 9.30–14. Turun kristillisen opiston viittomakielen ohjaajien toimintapäivä kuurosokeille asiakkaille. Aikataulu tarkentuu myöhemmin. Lustokatu 7. Päivään sisältyy omakustanteinen lounas ja kahvit (noin 10 e) Mukana Milla Lindh ja Heli Lappalainen. Ilmoittautua voi Millalle: 040 7749 207.

Ti 13.11. klo 13-16. Mennään ravintolaan ja juhlitaan 30-vuotiasta kerhoa! Tilaisuus on samalla syys-

kauden päättäjäiset ja joulukauden aloittajaiset. Vieraaksi tulee Tyksin kuulonäkövammaisten aikuisten kuntoutusohjaaja Kirsi Liukkonen. Ravintola päätetään myöhemmin. Joulukuussa kerho pitää lomaa.

Shakkikerho

Kuurosokeiden shakin harjoitusturnaus pidetään 26.-28.10.2018 Kuurosokeiden Toimintakeskuksella, VTS Ristontalossa, Tampereella. Valtaraitti 9. Ohjelma alkaa saapumisella pe 26.10. klo 15.30 ja päättyy su 28.10. klo 17.

Hinta 122 euroa. Sisältää kaksi yötä majoituksessa, kaksi päivällistä, kaksi lounasta, yhden kahvipullan ja kaksi iltapalaa. Ruokailu viikonlopulta 52 euroa. Matkoja ei korvata. Maksut hoidetaan suoraan Toimintakeskukselle. Tilaa tarvittaessa tulkki, paikalla ei ole yleistulkkeja. Ota mukaan oma shakkilauta (sen lainasta voi kysyä Aarnelta).

Ilmoittautumiset ja lisätiedot shakkikerhon vetäjälle Arne Pirkolalle pe 28.9. klo 12 mennessä: arnepi88@gmail.com tai tekstiviestit 045 619 0685. Kerro ilmoittautuessasi yhteystiedot, mahdolliset ruoka-allergiat sekä tarvitsetko ruokailuja ja majoitusta Toimintakeskuksessa. Halukkaat voivat pyytää tarkemman ohjelman Aarnelta.

Helsingin kerho

Ke 10.10. klo 16.30–20.30 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, Marjaniementie 74. Paikalla ei ole yleistulkkia. Matti Heinonen ja Minna Mäki tarjoavat kihlajaiskakkua kaikille, myös tulkeille ja avustajille. On tärkeää ilmoittautua ajoissa tarjoilun vuoksi kerhonvetäjä Irja Rantatalolle viimeistään ke 3.10. Yhteystiedot: rantatalo.irja@gmail.com, 046 5468 298.

◆ Tapahtumia

Iloa toimeliaisuudesta – Viittomakielisten vanhusten viikon yhteinen päivä

Aika ja paikka: to 11.10.2018 klo 10–15 Seinäjoen seurakuntasali, Koulukatu 24. Ohjelmassa viittomakielisiä huippuesiintyjä, jumpaa sielulle ja ruumiille, viittomakielinen messu sekä arpajaiset.

Ilmoittautumiset ruokailua varten Sirpalle 28.9. mennessä (varaudu 5 e ateriamaksuun): 040 587 2727, sirpa.kallio@kuurojenliitto.fi

Järjestäjät: Seinäjoen seurakunta, Lapuan hiippakunta, Kuurojen liitto, Suomen Kuurosokeat ry ja Kuurojen Palvelusäätiö.

Syyspäivä Oulun Edenissä

Tervetuloa viettämään virkistävää päivää ke 3.10. Oulun Edeniin, Nallikariin. Käydään läpi arkipäivän sujuvoittamiseksi kerättyjä vinkkejä yhdessä Suomen Kuurosokeat ry:n kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtisen kanssa. Lisäksi virkistystä Nallikarin kylpylässä ja kävelyä luontopoluilla. Kokoon-tumispaikka on Edenin siivessä kokoustila Meri, Holstinsalmentie 29, Oulu.

Kurssipäivän ohjelma ilmainen. Aamulla tarjolla Suomen Kuurosokeat ry:n tarjoama pientä purtavaa. Omakustanteinen lounas Edenin aularavintola Arassa. Keittolounas 7,80 euroa. Tarkemmat tiedot ravintolan verkkosivuilta. Kylpylä eläkeläisille ja työttömille sekä lapsille 9 e, muille 15 e. Avustajat ja tulkit ilmaiseksi.

Ilmoittautumiset mahdollisimman pian: anne.ylitalo@kuurosokeat.fi tai 0400 581 658. Muista tilata tulkit/opas.

◆ Koulutuksia

Kokoustekniikkakoulutus

Aika ja paikka: 13.–14.10.2018 (lauantai-sunnuntai). Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere. Insinöörinkatu 10.

Käydään läpi järjestöjen vuosikokousten perusasiat (kokouksen avaus, järjestäytyminen, laillisuus ja päätösvaltaisuus jne). Kokoustekniikkaa käydään läpi eri kokoustoimijoiden näkökulmista (kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, ääntenlaskija ja pöytäkirjantarkastaja sekä kokoukseen osallistuja). Opettajana NKL:n järjestöpäällikkö Markku Möttönen.

Kohderyhmänä ovat kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset yhdistystoiminnasta kiinnostuneet, jotka ovat valmiita hyödyntämään koulutuksessa saamiaan taitoja yhdistyksen vuosikokouksissa.

Tavoitteena on, että kuurosokeista/kuulonäkövammaisista löytyy jatkossa päteviä kokoustoimihenkilöitä Suomen Kuurosokeat ry:n vuosikokouksiin ja kerhotoimikuntiin.

Koulutus on osallistujille ilmainen, myös matkat ja majoitus korvataan.

Alustava ohjelma: päiväaikataulu alkaa klo 9.00, lounastunti klo 12–13, opetus jatkuu klo 13–16 molempina päivinä.

Ilmoittautumiset ja lisätietoa: milla.lindh@kuurosokeat.fi, puh. 04 0774 9207 (puhelut, tekstarit, WhatsApp)

◆ Toimintapäivät

Ahjolan kausi käynnistyy syyskuun alusta seuraavasti:

Tiistaisin: savityöpiiri 4.9.–27.11 klo 9–11.30, opettajana Riitta Mustakoski.

Keskiviikkoisin: taidepiiri 5.9.–28.11 klo 9–11.30, opettajana Sini Kallio. Kudontapiiri 5.9.–28.11 klo 9–11.30, opettajana Sirpa Meroenen. Yhteiskunnallinen uutispiiri 5.9.–28.11. klo 18–19.30, opettajana Marianne Mielityinen.

Torstaisin: neulonta- ja käsityöpiiri 6.9.–29.11 klo 13–15.30, opettajana Sari Haavisto. Viittomakielisten perinne- ja sukututkimuspiiri 6.9.–29.11. klo 13–15, opettajana Tiina Miettinen.

Perjantaisin: perjantaipaja 7.9.–30.11. klo 12.30–15, opettajana Heidi Mansikkala.

Lisätiedot: puh. 040 588 4238, heidi.mansikkala@kuurosokeat.fi

◆ Helsingin viriketoiminta

Kuntopiiri

Torstaisin 4.10, 11.10, 18.10. ja 25.10. klo 13–16 liris, 2. kerros. Marjaniementie 74, Helsinki. Vetä-

jänä Jaana Marttila. Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa (klo 14.30), uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkiä.

Kuntosali käytössämme klo 13–14.30 ja uima-allasosasto klo 13–16. Oma pyyhe mukaan.

Kommunikaatiopiiri

Ke 10.10. klo 10–16 liris. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Tule tutustumaan kirjoitustulkkauksen mahdollisuuksiin. Luento kirjoitustulkkauksesta, sen jälkeen voi varata yksilöohjauksia kirjoitustulkkauksen kokeiluun.

Luennoitsijana ja kouluttajana kirjoitustulkki Stina Ojala. Mukana Riitta Lahtinen. Paikalla kaksi yleistulkkiä. Kahvitarjoilu (1 e). Aamuluennon jälkeen voi mennä liriksen ravintolaan syömään omakustanteisesti. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 3.10.

Helsingin kuurosokeiden kerho

Kts. kerhoilmoitukset.

Pannu kuumana

To 11.10. klo 10–12 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Voit tulla tapaamaan muita asiakkaita, viettämään aikaa yhdessä ja keskustelemaan oikeuksienvalvonnan asiantuntija Heli

Lappalaisen tai virikeohjaaja Anita Palon kanssa kahvittelun merkeissä. Kahvi 1 e. Paikalla ei ole yleistulkkiä. Tapahtuman järjestävät viriketoiminta ja Helsingin aluepalvelu. Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla omakustanteisesti liriksen ravintolassa ja jatkaa kuntopiiriin.

Omenapiiri-koulutus iPhoneen käyttöön

Ti 16.10. klo 13–15 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Tapahtuman järjestävät viriketoiminta ja Helsingin aluepalvelu yhteistyössä Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:n kanssa. Vetäjinä HUN:sta Ritva Heinlampi, Kalle Haukka ja Ibrahim Milanovic. Mukana oikeuksienvalvonnan asiantuntija Heli Lappalainen. Paikalla ei ole yleistulkkiä. Kahvitarjoilu. (1 e). Ilmoittaudu Anitalle tai Helille viimeistään ti 9.10. Ryhmään otetaan korkeintaan kahdeksan osallistujaa.

Ilmoittautuessasi kerro, onko käytössäsi iPhone. Helin yhteystiedot: heli.lappalainen@kuurosokeat.fi tai 040 553 9069.

Pistekirjoituspiiri

Ti 16.10. klo 13–16 liris. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Vetäjänä Marjo Pylväinen. Paikalla kaksi yleistulkkiä. Kahvitarjoilu (1 e).

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ti 9.10.

Tupperware-esittely

To 18.10. kello 16.30–19 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Esittelijänä Jaana Marttila. Voit tulla tutustumaan, ei ostopakkoa. Kaksi yleistulkkia paikalla. Kahvitarjoilu ennen esittelyä (1 e). Mukaan voi ottaa omat eväät.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 11.10.

Kuurosokeuspäivä – avoimet ovet

Ma 22.10. klo 12–14 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Euroopan kuurosokeuspäivän kunniaksi vietämme rennon kahvitilaisuuden, tapaamme toisiamme ja kerromme lyhyitä tietoisuuksia kuurosokeuteen ja järjestön toimintaan liittyen.

Venezuelalainen ravintola Coco Grill

Ke 24.10. klo 16–20. Sturenkatu 31, Helsinki. Ruokailut ym. omakustanteisia. Paikalla ei ole yleistulkkia.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 17.10.

Muistipäivä

Ke 7.11. klo 9–15 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Aiheena muistisairaudet ja muistista huolehtiminen. Muka-

na Passi-ohjelmasta Maria Kursi ja Johanna Lajunen sekä Anita Palo, Heli Lappalainen ja kaksi yleistulkkia. Tilaisuus ilmainen. Tarjoamme osallistujille aamukahvin ja piirakan, lounaan sekä päiväkahvin ja leivonnaisen.

Ilmoittaudu viimeistään ke 24.10. Anitalle tai Helille (soitot) 040 5539 069. Ilmoita samalla erityisruokavalioksi.

Kauneuspäivä ja Oriflame-esittely

La 17.11. klo 10–19 liris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukkan leikkausta, kasvo- ja käsihoitoa ja Oriflamen esittelyä ym. Hoidot ja hinnat sähköpostista. Paikalla kaksi yleistulkkia, tilaa tarvittaessa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät voi ottaa mukaan.

Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 31.10.

Helsingin viriketoiminnan ja kerhon pikkujouluristeily Tallinnaan

La 15.12. klo 8–22. Tyynenmerenkatu 14, Helsinki, Kokoontuminen klo 8 Länsiterminaalissa terminaali 2:n aulassa. Laiva: Eckerö Line, m/s Finlandia. Kaksi hyttiä varattu menopaluu. Käynti mm. Tallinnan joulumarkkinoilla. Paluu Tallinnasta klo 18.30, saapuminen Helsinkiin klo 21. Paluumatkalle varattu

buffetista pöydät. Mukaan passi tai virallinen henkilökortti.

Hinta: 55 e/hlö (meno- ja paluulippu, hytti ja joulubuffet). Ilmoittautuneille myöhemmin lasku ja lisätietoja matkasta.

Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 5.11. Kerro syntymäaikasi, ja onko mukanas tulkkiä. Päiväristeilystä ei tarvitse tehdä tulkin ulkomaanhakemusta Kelalle. Tulkkien pitää ilmoittaa osallistumisestaan Anitalle ma 5.11. mennessä ja syntymäajat sekä laskutusosoite viimeistään ke 14.11.

Yhteystiedot: anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit / WhatsApp 358 040 837 7896

◆ Sekalaista

Tutkimukseen haetaan osallistujia

Pro gradu -tutkimusta Jyväskylän yliopistoon tekevä Tarja Niemeläinen hakee tutkimukseensa kuurosokeita henkilöitä. He voivat olla lukiossa, ammattikoulussa, yliopistossa tai jossakin muussa koulutuksessa opiskelevia tai opiskelleita kuurosokeita nuoria ja aikuisia. Tutkimushaastattelu onnistuu tarvittaessa viittomakielellä tulkin välityksellä.

Tutkimuksessa tarkastellaan kuurosokeiden kokemuksia koulutuksen tarjoamasta ohjauksesta ja kuurosokean toimijuutta tukevista ohjauksikäytännöistä. Tutkimuksen tavoitteena on lisätä tietoa kuurosokeiden osallisuudesta, vaikutusmahdollisuuksista ja valinnanmahdollisuuksista koulutuksen toimintakentillä.

Kiinnostuneita pyydetään ilmoittautumaan 31.10.2018 mennessä: 040 743 7522, niemetar@pp.inet.fi.

◆ Päivyri

24.-30.9. Kansainvälinen kuurojen viikko

29.9. Kansainvälinen retiniitikon päivä

15.10. Kansainvälinen valkoisen kepin päivä

22.10. Euroopan kuurosokeiden päivä.

Ilmoitusten jättö

Tuntosarven 10/2018 ilmoitusten jättöaika toimitukseen on 1.10.2018 kello 12 mennessä. Sähköposti: viestinta@kuurosokeat.fi ◆



Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus



Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2016/869, lupa on voimassa 1.1.2017 - 31.12.2018.

Lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511 ◆